

# LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Claremont St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa  
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 41

Penktadienis, Spalis (October) 27, 1961, Toronto, Ontario

METAI XXX

## Amerikiečiai Provokuoja Įvykius Berlyne Ginkluotais Įsiveržimais

BERLYNAS. — Praėjusį sekmadienį vakare amerikiečiai, ginkluoti šautuvais, buvo peržengę sieną net du kartus, kai tuo tarpu už 500 jardų nuo sienos laukė du tankai ir du šarvuoti sunkvežimiai su kareiviais. Tai buvo sąmoninga iš kalno sugalvota provokacija.

Per sieną perėjusį JAV misijos atstovą E. Allaną sulaikė Rytinio Berlyno policija, kadangi šis atsisakė parodyti pasą. Tuomet amerikiečių militarinė policija, leitenantas ir aštuoni eiliniai, ginkluoti šautuvais, perėjo sieną ir pavedėjo Allaną toliau nuo sienos, o paskui sugrižo už sienos.

Allanas, sugrįžęs su policija atgal, apsisuko ir vėl perėjo sieną, antru kartu. Vėl policija pareikalavo pasą. Jis ir vėl atsisakė parodyti. Tada minėtas leitenantas su savo būriu perėjo sieną, nuvedė Allaną už kokių 200 jardų ir vėl sugrižo.

Gerai, kad Rytinio Berlyno policija laikėsi labai šaltai ir nesidavė provokuojama. Ji nesigriebė ginklo, nebandė sulaikyti amerikiečių policininkų. Tokiu būdu buvo išvengta susikirtimo, kuris galėjo uždegti didelę kovą. Tie tankai ir šarvuoti sunkvežimiai juk buvo paruošti ne žaismui.

Vėliau tas leitenantas vėl perėjo sieną ir atvykusiam tarybiniam karininkui įteikė protestą, kodėl berlyniečiai sulaikė amerikiečių misijos atstovą. Bet faktas yra, kad jo nesulaikė, tik reikalavo parodyti dokumentus, kad policija žinotų, kas jis toks per vienas yra.

Kada įvyksta taip vadina mi pabėgimai, kažkaip kaip tik tuo metu ir toje vietoje būna amerikiečių reporteriai ir televizijos fotografai. Matyti, kad būna iš kalno susitarta dėl propagandos. Uždarus sieną, Rytiniame Berlyne atsidadė keblio padėtyje visi kontrabandininkai. Jie dabar turi ieškoti darbo. Kiti matyti stengiasi pralysti sieną "didvyriškai".

Amerikiečiai taipgi laikė



Scena iš universitetų suruoš- truko 73 valandas. Laikas buvo palygintas su 73,000 kanadiečių, kurie žuvo per antilinės ginkluotą Piktetas, prasijusius su karus.

## Britai Nenumato Ateities Berlyniui

LONDON. — Britai mano, kad Berlyno krizis bus išspręstas diplomatiniais kelių bėgyje kelių savaičių, paliekant Berlyne beveik tokią padėtį, kokia dabar yra. Britai nenumatą, kad būtų galima rasti būdus sienai panaikinti.

Ir išsprendus dabartinį krizį, Berlyno padėtis busianti be ateities. Jau dabar daugelis jaunų Vakarinio Berlyno žmonių bėga į Vakarų Berlyną su laiku pasidarysiančią "zombi" miestu. Vakarams reikės daug pinigų suversti į Vakarinį Berlyną, jei bus norima palaikyti jį dabartiniame ar jam artimame aukštyje.

Tą pradeda nujauti ir Bonnos viršininkai.

MIAMI, Fla. — Kaip praneša vietos visuomeniniai darbuotojai, vis labiau ir labiau pradeda kilti vietinių žmonių nepasitenkinimas atbėgėliais iš Kubos. Sako, valdžia per daug pinigų išleidžia jų šelpimui, kai tuo tarpu reikėtų labiau šelpiti pačius amerikiečius.

manevrus Vakariniame Berlyne, naudodami tankus ir artileriją.

## Suomija Militariniams Paktams Nepritaria

WASHINGTON. — Suomijos prez. Urho Kekkonen spaudos atstovams storai pabrėžė, jog jo šalis nepritaria jokiems militariniams paktams. Suomija mano, kad militariniai paktai tūkai nepasitarnauja. Kaip buvo iki šiol, taip bus ir ateityje Suomija neutrali šalis, darys viską su kaimyninėmis šalimis sugyventi gražiai.

Suomija rubežiuojasi su Tarybų Sąjunga. Bet nereikia manyti, prez. Urho Kekkonen kalbėjo, Suomija nori būti neutrali, kad pataikavus savo kaimynui. Suomija yra taiki šalis. Štai kodėl ji nori būti neutrali.

WASHINGTON. — JAV užsienio reikalų ekspertai visų atydomu seka ar iš tiesų Albanija bus išmesta iš socialistinių šalių bloko, kaip atsitiko 1948 metais su Jugoslavija. Jeigu atsitiks taip ir su Albanija, tai JAV galvoja ją pasigauti į savo tinklą.

Albanija TSKP XXII suvažiavime nedalyvauja. N. Chruščiovas kalbėdamas Albaniją pavadino per daug sektantiška šalimi, vykdančia stalininį asmens kultą.

## Kyla Protesto Banga Prieš Erdvės Teršimą

LONDONAS. — Mokslininkai po visą pasaulį kelia portestus prieš erdvės teršimą, kurį amerikiečiai daro.

Jungtinių Valstijų mokslininkai paleido satelitą į erdvę, kuris paleido į ją 350,000,000 plonųjų varinių adatėlių, kurios turinčios sudaryti žiedą apie Žemę atmušimui radio bangų.

Britanijos, Danijos, Australijos, Olandijos, Tarybų Sąjungos ir kitų šalių mokslininkai protestuoja prieš tokį erdvės teršimą.

Tarybų Sąjungos mokslininkas M. V. Keldyš sako, kad šis eksperimentas yra antimokalinis ir žalingas. Jis sako, kad šios adatėlės gali sudaryti pavojų satelitams, ypatingai su žmonėmis.

Labai smarkiai protestuoja astronomai, kurie sako, kad toks užteršimas gali pa-

## BRITAI SUĖMĖ 513 DEMONSTRANTŲ

LONDON. — Praėjusią savaitę šeštadienį čia britai surengė demonstraciją, protestuodami prieš Tarybų Sąjungos užsimojimą eksploatuoti 50 megatonų bombą. Jie norėjo žygiuoti prie Tarybų Sąjungos atstovybės.

Policija suėmė 513 demonstrantų.

Grupė mokslininkų įteikė Tarybų Sąjungos atstovybei laišką, kuriame protestuojama prieš ketinimą eksploatuoti 50 megatonų bombą.

## BUVĘ VERGAI BAHUTAI PUOLA VATUTSUS

KIGALI. — Belgų ir Jungtinių Tautų globojamoje kolonijoje Ruanda pasidarė karšta watutsų gentės žmonėms. Jų buvę vergai bahutai yra skaitlingesni ir norėtų suvesti sąskaitas už praeitį.

Watutsai yra dideli žmonės, bet netokie skaitlingi, kaip mažieji bahutai. 10,000 watutsų pabėgė į Kongą, o 40,000 slapstosi namie, bet jiems esąs nemažas pavojus.

kenkti darbui su radio teleskopais.

Kiti protestuoja naudojimą astronomijos militariniams tikslams.

"Mano manymu", pasakė Sir Bernard Lovell, Britanijos radio teleskopo direktorius iš Jodrell Bank, "ši operacija yra dėmė ant iki šiol nesuteptos JAV erdvės tyrinėjimo programos".

Jis sakė, kad mažos klaidos gali prailginti tokių adatėlių skriejimą nuo kelių metų iki kelių šimtų metų ir tokiu būdu labai pakenkti astronomijai.

Amerikiečiai tą padarė prieš tarimą, kuris buvo padarytas Tarptautinės Mokslinės Sąjungos rugpjūčio mėnesį.

Tos adatėlės buvo paskleistos 2,100 mylių aukštumoje. Jų užduotis — pagerinti militarinę komunikaciją su bazėmis. Girdi, busią sunku sutrukdyti komunikaciją.

Iš amerikiečių pranešimų matyti aiškiai, kad šis eksperimentas daromas gynimui militariniams sumetimais.

## Green Tikisi, Kad TSRS Paklausys

OTTAWA. — Kanados užsienio reikalų ministras Howard Green išreiškė viltį, kad Tarybų Sąjungos vyriausybė paklausys žmonių opinijos prieš eksploatavimą 50 megatonų nuklinės bombos ir susilaikys nuo to bandymo.

Kalbėdamas apie Kinijos priėmimą, jis sakė, kad kol Kinija nenustos reikalavusi Formosos, tol Kanados vyriausybė nebus simpatinga Kinijai.

Išeitų, kad Kanada balsuos prieš priėmimą Kinijos, nors viešai dažnai yra pasisakoma už priėmimą.

Jis taipgi pritariąs, kad Junėtinės Tautos pravesių tyrinėjimą Hammarskjoldo mirties, kad visas pasaulis būtų apramintas. Dabar esą daug įtarimų.

## Iš Kanados Gyvenimo

Teismas atmetė Royal York (Toronte) viešbučio darbininkų skundą prieš CPR. Girdi, tuo metu, kai viešbučio savininkai atleido nenorinčius grįžti kompanijos sąlygomis, nebebuvo jokio kontrakto tarp kompanijos ir darbininkų.

Unija, kaip raportavo spauda, duosianti apeliaciją aukštesnį teismą. Klausimas tiktai, ar verta darbininkų unijoms užsiimti su teismais ir leisti pinigų velniui.

Darbininkai savo kovas laimės ne per teismus, o per solidarumą. Royal York viešbučio darbininkų streikas užsitęsė vyriausiai dėl to, kad atsirado nemažai skebų.

Kanadoje lankėsi ir tarėsi au vyriausybės nariais Dr. Jaganas, Britų Guianos premjeras. Jis, atrodo, ieško ekonominės paramos.

Kalbėdamas per televiziją, jis sakė, kad atsilikusioms šalims reikalinga ekonominė parama. Joms reikia mašinerijos ir visokių įrankių.

Turtingesnės šalys, sakė jis, padėdamos atsilikusioms šalims, pagelbėtų ir savo ekonomijai, nes jos galėtų parduoti daugiau savo gaminių, ypač mašinerijos ir įrankių, neišsivysčiusioms šalims.

Britų Guianai esą reikalinga bent \$500,000,000 ekonominės paramos.

Toronto miesto "tėvai" gali gale nusprendė pradėti miesto rūmų (City Hall) statybą. Sutartis su statytojais jau pasirašyta.

Rūmai kainuos, pagal dabartinius apskaičiavimus, mažiausia \$25,000,000. Dalį sumos miestas gaus už senuosius rūmus, kuriuos parduos, kai naujieji bus pastatyti.

Eugene Forsey, Kanados Darbininkų Kongreso tyrinėjimų direktorius, atsisako stoti į Naują Demokratinę Partiją.

Jis nesutinka su konvencijos tarimu išmesti žodį "national".

Konvencijoje, kaip žinia, buvo nutarta išmesti iš konstitucijos žodį "national" to-

dėl, kad Kanada neturinti savo tautos. Kanadoj esą anglai ir francūzai, dvi tautos.

Forsey sako, kad jis niekad nesutiks, jog nėra Kanados tautos.

Ontarijos transporto ministras Rowntree pranešė, kad nuo dabar Ontarijoj bus suspenduojami automobilių vairuotojai 3 mėnesiams už pavojingą važiavimą, nežiūrįnt to, kad jie neturės užtektinai punktų.

Žinoma, jeigu teismas pripažins, kad važiavo pavojingai, tai yra, jų važiavimas sudarė pavojų jiems patiems ar kitiems.

Statybos darbininkų unijos Toronte ruošia sutartį, kuri būsianti patiekta visiems statytojams.

Ir toliau ateiviai darbininkai esą labai išnaudojami, nors buvo gauti pasižadėjimai iš kontraktorių laikytis susitarimų.

### Kanadietis

#### KIROVO BALETUI TORONTE PASISEKĖ

TORONTO. — Praėjusį sekmadienį Maple Leaf Gardens šoko Kirovo baletas iš Leningrado. Kaip atsilankiusieji baletu mėgėjai, taip ir kritikai sutiko, kad Kirovo baletas tiek pat geras, kaip ir Bolšoj.

#### Patyręs Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas iš vidaus ir lauko ir naujų lubų  
Telefonas: RO. 6-3026  
Toronto

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos  
Centro Komitetas išleido  
Kanados lietuvių Palantos parašytų  
Eilėraščių Rinkinį

### Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas  
160 Claremont St.  
Toronto 3, Ont., Canada

### Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoj

1. LIETUVA SIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šią knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SEŠELIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,  
Chicago 8, Ill.

## Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

### KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Telkia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kaucija, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

CIAUSKUTĖ. R. Nuris Giuntekinas. Romanas. Knyga 488 puslapių. Knygyne Nr. 569.

BALTASIS STEBŪKLAS. N. Tichonovas. Apsaka. Knyga 298 puslapių. Knygyne Nr. 570.

PONAS PICEKAS. Anatolijus Gidašas. Romanas. Knyga 760 puslapių. Knygyne Nr. 571.

TITANAS. T. Dreizeris. Apsaka, Knyga 672 puslapių. Knygyne Nr. 572.

BRONZOS PAUKŠTIS. A. Rybakovas. Apsaka, Knyga 300 puslapių. Knygyne Nr. 573.

PATARLES IR PRIEZODŽIAI. Knyga 480 puslapių. Knygyne Nr. 574.

GIMIMO DIENA. A. Venclova. Romanas. Knyga 620 puslapių. Knygyne Nr. 575.

SUNKIAUSIAS MENAS. M. Sluckis. Literatūrinės pastabos. Knyga 324 pusl. Knygyne Nr. 576.

DAINOS ŽEMAIČIŲ. Surinktos Sim. Stanevičiaus. Knyga 224 pusl. Knygyne Nr. 577.

STEBUKLINGOSIOS NILSO KELIONES. Selma Lagerlef. Knyga 736 puslapių. Knygyne Nr. 578.

STROGOVAI. M. Markovas. Romanas. Knyga 796 puslapių. Knygyne Nr. 579 ir Nr. 585.

JAUSMŲ UGDYMAS. Gus. Floberas. Vieno Jaunuolio istorija. Knyga 572 puslapių. Knygyne Nr. 580.

VAIKYSTE — PAAUGLIO METAI — JAUNYSTĖ. L. Tolstojus. Knyga 436 puslapių. Knygyne Nr. 581.

BROLIAI JERŠOVAI. V. Kočetovas. Romanas. Knyga 656 puslapių. Knygyne Nr. 582.

TEHERANAS. S. Sevuncas. I dalis. Romanas — Irano Naktis. Knyga 528 puslapių. Knygyne Nr. 583.

Antra dalis. Romanas — Prieš Auštant. Knyga 580 puslapių. Knygyne Nr. 584.

DEIMANTŲ GROBIKAI. L. Busenaras. Romanas. Knyga 520 puslapių. Knygyne Nr. 586.

N. GOGOLIO RASTAI. Pirmas tomas. Biografija ir veikalas "Vakarai Viensėdyje Prie Dikankos". Knyga 356 puslapių. Knygyne Nr. 587.

Antras tomas. Apsakos. Knyga 308 puslapių. Knygyne Nr. 588.

Trečias tomas. Apsakos. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 589.

Ketvirtas tomas. Komedijs — Revizorius. Knyga 342 puslapių. Knygyne Nr. 590.

Penktas tomas. Poema — Mirusios sielos. Knyga 454 puslapių. Knygyne Nr. 591.

ATSIMINIMAI IR DABARTIS. L. Prūseika. Knyga 228 puslapių. Knygyne Nr. 592.

GYVENIMO ŽINGSNIAI. J. Gaisrys. Apsakymai. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 593.

NEPAPRASTI SEVOS NUOTYKIAI. A. Aleksinas. Jaunamečiams apsakaitės. Knyga 216 puslapių. Knygyne Nr. 594.

PELENAI IR DEIMANTAS. J. Andzejevskis. Apsaka. Knyga 366 puslapių. Knygyne Nr. 595.

RAMI GATVE. L. Karelinas. Apsaka. Knyga 216 puslapių. Knygyne Nr. 596.

SUTEMOS. Chen Ser Ja. Romanas. Knyga 228 puslapių. Knygyne Nr. 597.

### Namų Dažytojas

Iš vidaus ir iš lauko  
Zema kaina —

Aukšta kokybė  
Veltui apkainavimas

CL. 5-6451  
Toronto

# TARYBŲ LIETUVOJ

## Kurorte Kuršių Neringoje

Nepakartojamo grožio šis kampelis. Vėjas pusto smėlio kopas, bangomis ošia gintarinė Baltijos pakrantė. Pušelės, tarsi rūtų kilimai, nusidriekia kalvomis kalvelėmis. Prie pat marių priglundusi Nida — žvejų gyvenvietė, vienas iš mūsų respublikos kurortų. Keli tūkstančiai poilsiautojų šiemet išsėjosi "Jūratės", "Zuvėdros" poilsio namuose, o vis laukiama dar naujų pamainių. Daug ekskursijų, turistinių grupių apsilanko Nidoje, susipažįsta su jos apylinkėmis, keliauja Lietuvos Socharos smėlynais, aplanko vokiečių rašytojo Tomo Mano namelį ir kt.

Gražėja ši mėgstama darbo žmonių poilsio vieta. Gyvenvietė pasipuošė asfaltuotomis gatvėmis, gėlynais. Atidarytas didžiulis, gražus restoranas "Neringa". Numatoma pradėti naujo kino teatro statybą.

Neseniai kurorto gatvėse pasirodė mašinos su užrašais "Mosfilm". Studijos kolektyvas pradėjo sukurti dokumentinį filmą apie gintarinę Pabaltijį, jo gamtą, žmones, jų darbus. Filmas bus demonstruojamas tarptautinėje parodoje Leipcige. Lietuvos kino studija kuria naują filmą "Suominis vėjas".

Nepamiršta Nidos ir respublikos meniniai kolektyvai. Keletą koncertų, besiruošdamas gastrolėms Vakarų Ukrainoje ir Moldavijoje, suruošė Vilniaus Valstybinio pedagoginio instituto akademinis choras, vado-

vaujamas kompozitoriaus A. Griauzdės. Koncertavo Klaipėdos liaudies operos solistas F. Alšėnas, Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto pučiamųjų orkestras, Kauno, Šilutės saviveiklininkai.

K. Pulmonas

### SU KAMERA

Šį žmogų su kino kamera rankose galima buvo sutikti Lietuvos sostinės gatvėse ir parkuose, įmonėse ir statybose. Lenkijos televizijos programos "Su kamera pas draugus" atsakingasis redaktorius Języ Krepka filmavo apybraižą apie senąjį Vilnių.

Artimiausiu metu per Lenkijos televiziją bus rodomi reportažai, kuriuos nufilmavo J. Krepka.

### Barboros Akmuo

Didelė Kavarsko rajono Dabuzzių giria. Ji auga, tankėja.

Nelengva dabar surasti girioje jos išymybių — didįjį Barboros akmenį. Net ilgą laiką buvęs girios eiguliu J. Dejas — ir tai sunkiai jį suieško. Barboros akmuo yra Janušavos eiguvoje. Akmuo panašus į nemažą trobą — jo viršūnė stogo formos, šonai statmeni. Akmens ilgis daugiau kaip penki metrai, aukštis — keturi. Akmuo labai giliai įsmigęs į pelkėtą miško žemę. Jį iškėlus, gal būtų žymiai aukštesnis už Puntuką.

Kodėl šis riedulys pavadinintas Barboros akmeniu?

Apylinkės gyventojai pasakoja, kad labai seniai čia gyvenęs turtuolis, kuris turėjo gražią dukrą, vardu Barbora. Ji pamilo paprastą bernelį ir slapčia su juo susitikdavo prie akmens. Ar tai dėl tėvo kaltės, ar dėl kitų priežasčių, bernelis paliko Barborą. Ši, nebeapkeldama nuoskaudos, puolė nuo akmens į šalia tekančią upelį. Nuo to laiko akmuo ir gavo Barboros vardą. Laukai apaugo mišku, miškas paslėpė ir akmenį.

Tokia yra legenda apie šį didelį riedulį. Kavarsko gamtos apsaugos draugija neseniai pasiūlė Barboros akmenį apskelbti saugomu gamtos paminklu, padaryti privažiavimą prie jo. Greitai Lietuvos turistai ir ekskursantai turės dar vieną įdomų savo kelionių objektą.

### Dirvų Paviršiaus Lygintuvas

Lietuvos mašinų bandymų stotyje sėkmingai išbandytas ir masinei gamybai rekomenduotas naujas Lietuvos Hidrotechnikos ir hidromelioravimo mokslinio tyrimo institute sukonstruotas dirvų paviršiaus lygintuvas. Jis skiriamas naujai įsisavinamų žemių arba įrengiamų kultūrinių pievų paviršiumi išlyginti.

### Jauno Dailininko Kūrybos Paroda

Šiaulių Pedagoginio instituto dėstytoją Jeronimą Kmieliauską galima sutikti visur: miesto gatvėse, skveruose, statybų aikštelėse, aplinkiniuose keliuose. Pailinkęs prie molberto, jaunas dailininkas stengiasi įamžinti drobėje sparciai bekvilancio miesto vaizdus, geriausius miesto ir kaimo žmones: apylinkių gamtos grožį.

Pedagoginio instituto patalpose šiuo metu atidaryta Jeronimo Kmieliausko 1960-1961 metais sukurtų darbų paroda. Tai pirmoji buvusio Vilniaus Dailės instituto auklėtinio kūrybinio darbo ataskaita. Lankytojų dėmesį patraukia šiaulių apylinkių peizažai, grafikos darbai.

### Pagal Inžinierės Išrastą Receptą

Inžinierė Sofija Beniušytė susimąstė. Marinuoti su actu obuoliai — geri. Ir ilgą laiką negenda, ir turi paklausą, ypač žiemos metu. Taip pat, atrodo, ir skonis geras. Tačiau inžinierė žino, kad tokių obuolių, marinuotų su actu, negalima duoti vaikams, kai kuriems ligoniams. O kas galėtų actą pakeisti? "Gal pabandyti su citrinos rūgštimi?" — pagalvojo ji.

Ir dažnai vakarais, kuomet Kėdainių konservų fabriko laboratorijoje baigdavosi darbas, jauną specialistę Sofiją Beniušytę buvo galima rasti triušiančią su mėgintuvėliais, indeliais. Reikia nustatyti, pagrįsti, koks turi būti obuolių ir citrinos rūgšties santykis.

Pagaliau inžinierė nustatė santykį, paskaičiavo, įsitikino, kad marinuoti obuoliai su citrinos rūgštimi yra skanesni, kvapesni. Tačiau svarbiausia, kad tokius obuolius galima duoti mažiems vaikams, ligoniams. Bet ar jie nesuges per ilgesnį laiką? Praėjo beveik metai. Marinuoti su citrinos rūgštimi obuoliai gerai išsilaikė, paliko tokie pat kvapūs. Su šiuo

marinatu susipažino kiti specialistai, prekybininkai, ir vis pasakė: — Gerai!

Kėdainių konservų fabriko kolektyvas šį sezoną pradės gaminti marinuotus obuolius su citrinos rūgštimi. Šiemet fabrikas šitokių marinuotų obuolių pagamins šimtą tūkstančių indelių.

### Naujos Linarovės

Šiemet Lietuvos ūkiai gavo naujas linaroves. Viena jų suriša stiebelius į pėdus arba pakloja juos linienoje. Jos darbo procesas toks. Linų stiebelius skirtuvai nukreipia į raunamąsias sekcijas. Čia jie suspaudžiami diržais ir išraunami iš dirvos. Išrauti linai raunamųjų sekcijų diržais kyla į viršų, kur juos perima transporterio pirštai ir paduoda į rišimo aparatą. Kitu atveju stiebeliai klojimo skydu slysta ant žemės nenutrūkstama juosta.

Linarovę aptarnauja vienas darbininkas. Mašinos našumas — 0,8 - 1,0 ha per valandą. Pailgintos skirtuvų konstrukcijos dėka mašina gerai nuima pagulusius linus.

### Po Praktikos

Vilniaus Dailės instituto rūmuose vėl nepaprastai triukšminga: grįžė iš kūrybinės vasaros praktikos, studentai paruošė savo darbų ekspozicijas.

Įdomiais darbais pradžiuo gino studentai, atlikę praktinę Lietuvos šiluminės elektros stovyboje. Penktojo kurso grafikas P. Smilingis pasirinko temą savo diplominiam darbui iš statybos gyvenimo, pateikdamas peržiūrai gausią ir įdomią eskizinę medžiagą. Statybos veržlus tempas ir romantika jaučiama trečiojo kurso tapybos fakulteto studentų I. Jokubaitytės, L. Pociaus, A. Kubiliaus ir kitų darbuose. Elektrinės statyboje buvę studentai ne tik atsivežė gausią etiudinę medžiagą, bet, monumentalistų padedami, savo freskomis papuošė naujai pastatytos hidroelektrinės vaikų darželį, lopšėlį ir vaikų polikliniką.

Įdomius darbus apie žvejų gyvenimą atvežė iš Klaipėdos L. Steponavičius, R. Vaitkūnas.

Kolūkiečių ir žemės ūkio mechanizatorių daug vaizduoja penktojo kurso studentų - tapytojų J. Miliūno, L. Tuleikio, V. Damaševičiūtės drobės — medžiaga būsimiems diplominiams darbams.

## Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Jos Werbela, New Philadelphia, Pa., atsiliepdamas į LB vajaus laišką, prisiuntė \$5.00 aukų.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$8.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Nutt \$6.00 ir Vl. Pocius \$2.00. Atnaujiniame prenumeratų ir aukų rinkime gražiai patalpininkavo J. Vilkeliene. Tarp atnaujintų prenumeratų B. Kvietinskas prisiuntė šešias prenumeratas juo paties atnaujintas į Lietuvą.

J. V. Raskevičius, Rockford, Ill., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo savęs ir S. Šalčio po \$2.50 aukų.

J. Valunas, Toronto, stodamas į vajaus veiklą pridavė dvi naujas prenumeratas, užrašytas į Lietuvą hamiltonietės N. Ivanauskienės.

A. Daukantas, Toronto, pridavė naują prenumeratą, užrašytą K. Pempės į Lietuvą ir 50 c. aukų.

A. Puzara, Rodney, Ont., per P. Mockaitį, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$9.00 aukų. Aukojo: A. Puzara \$5.00 ir P. Peskarskis \$4.00, taipgi jie atnaujino po prenumeratą į Lietuvą.

F. Damidovič, Aurora, Ill., pakeisdamas antrašą, prisiuntė \$2.00 aukų.

V. Žilinskas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir atnaujino broliui į Lietuvą prenumeratą.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

Julia Kontenis, Fairport, N. Y., \$1.50;

K. Aniziūs, Chicago, 50 c.;

G. Baliulis, Toronto, \$1;

Fr. Smith, Albany Chamberly, Que., \$1.00;

F. Notkus, Longlac, Ont., \$2.00;

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

### Administracija

## Sako, Gen. Taylor'ui Vietname Sekasi

SAIGON. — Gen. Maxwell D. Taylor laikraštiniams giriasi, kad derybos su provakarietiška Pietų Vietnamo vyriausybe sekasi ir partizanų sąjūdžio plitimui greičiausia kelias bus pastotas.

Provakarietis prezidentas Ngo Dinh Diem sutiko savo armiją padidinti dar 20,000 ginkluotų vyrų, kuriuos apginkluos ir išlaikys Jungtinės Valstijos. Taip pat sutiko, kad amerikiečiai eksperimentai vietnamiečius mokintų karinio mokslo.

Vietname dabar yra apie 800 JAV instruktorių.

# Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS  
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25  
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada  
Telefonas: EMpire 6-4358

## KAM VERTAS KANADOS PROTESTAS

Kanados vyriausybė buvo įteikusi Tarybų Sąjungos atstovui Ottawoje protestą prieš Tarybų Sąjungos užsimojimą išbandyti 50 megatonų nuklinę bombą. Tarybų Sąjungos atstovas nepriėmęs, pareikšdamas, kad bombų bandymas Tarybų Sąjungoje yra jos vidujinis reikalas. Užsienio reikalų ministras Green siūlo Jungtinėms Tautoms priimti reikalavimą, kad nukliniai bandymai būtų sulaukyti. Visi tai išrodo labai gerai. Rodos reiktų tik pagirti mūsų vyriausybę. Bet ne visai taip yra.

Tuo metu, kai Kanados autoritetai ir net nekurios organizacijos protestuoja prieš Tarybų Sąjungos bandymus, Kanadoje yra statomos raketų bazės. Raketų, kurios be nuklinių bombų neturi jokios reikšmės. Ne tik statomos bazės, bet jau joms raketos yra gabenamos iš Jungtinių Valstijų. Kaip tik tuo metu, kai Kanada protestuoja prieš Tarybų Sąjungos bandymus.

Kas turi proto, tam aišku, kad Kanada ruošiasi turėti nuklines bombas. Ji ginkluojasi nukliniais ginklais. Tad kokios vertės tuomet Kanados protestas? Juk Tarybų Sąjunga yra priversta taip pat stiprinti ginklavimąsi. Ypač kai tuo metu eina nukliniai bandymai Jungtinėse Valstijose.

Antinuklinis judėjimas Kanadoje daro labai teisingai, kuomet jis nurodo, kad Kanados ginklavimasis nukliniais ginklais išmuša iš Kanados rankų ginklą kovai prieš nuklinius ginklus. Ginklavimasis nukliniais ginklais, ypač kai Kanada yra sudariusi su JAV militarinį paktą, Kanados protestus prieš bandymus Tarybų Sąjungoje daro hipokritiškais.

Nuklinių bombų eksplozijos nėra geras dalykas. Tos eksplozijos, be abejonės, nuodija atmosferą. Tai mato ir Tarybų Sąjungos vyriausybė ir žmonės. Bet, kaip aiškina Chruščiovas ir kiti, Tarybų Sąjunga yra verčiama prie to kitų nuklinio ginklavimosi. Ji atsimenanti Vokietijos užpuolimą, kuris rado Tarybų Sąjungą nepakankamai pasiruošusią. Tarybų Sąjungos žmonės nenori antru kartu būti užklupti panašiai nepasiruošus. Tą galima pilnai suprasti.

Klausimas tikrai stovi: ar yra reikalas eksploduoti 50 megatonų bombą dabar? Juk tas veikiausiai nebeatskleis naujų paslapčių. Viskas, ko galima tikėtis, tai daugiau radiacijos.

## KAM TAS REIKALINGA

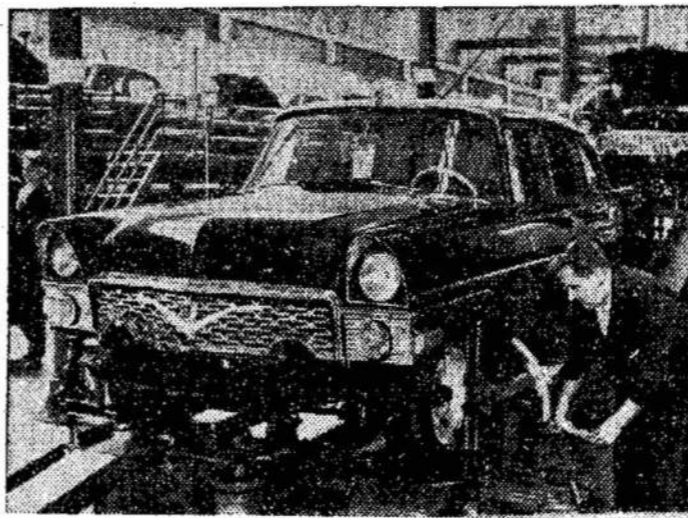
Jungtinių Valstijų ginkluotos jėgos Berlyne darė manevrus. Tik įsivaizduokite, viduj Rytinėse Vokietijos, už 100 su viršum mylių nuo rubežiaus, svetimos armijos daro manevrus. Lyg tai galvodamos, kad jos galėtų kariauti tenai.

Kas bent kiek nusimano apie militarinius dalykus, tas gerai žino, kad karo Berlyne nebūtų, nors ir stovi armijos tenai. Kovos įvyktų ant rubežiaus. Ypač ore. Jeigu Vakarai negalėtų prasiveržti linkui Berlyno žeme ir oru, tai Berlyne esančios jėgos taip išalktų, kaip kad išalko vokiečių jėgos Stalingrade. Jos turėtų pasiduoti arba žūti.

Tokie manevrai dabartiniu metu, kai eina derybos dėl Berlyno sutvarkymo, rodo tikrai biauų amerikiečių nusistatymą kurstyti žmones, kurstyti šaltąjį karą. Tai biaurios provokacijos.

## KEISTAS SUPRATIMAS

Diskusnuodamas N. Chruščiovo raportą, vienas Kanados televizijos reporteris padarė tokią pastabą: Chruščiovas sako, kad jis prieš revoliucijos eksportą, bet tuo tarpu partizanai Pietiniame Vietname kovoja prieš valdžią su ginklu. Kitaip sakant, Chruščiovas "eksportuoja" revoliuciją.



Gorkio miestas Tarybų Sąjungoje yra tas pat, kas Detroitas Jungtinėse Valstijose. Tai automobilių industrijos miestas. Gorkio auto ind-

dustrija pasiekė tokio gamybos laipsnio, kurio buvo tikimasi pasiekti 1965 metais. Nuotraukoj matote baigiant rinkti automobilį Chaiką.

## Pasidairius Po Pasaulį

Francija užsimojo išdeportuoti 1,500 alžyriečių kaip "triukšmadarių". Mat jie demonstravo reikalavimą Alžyrijai laisvės. Alžyriečiai, gyvenę Francijoje, protestuodami prieš deportaciją, surengė dar didesnę demonstraciją. Įvyko dar didesnis susirėmimas tarp policijos ir alžyriečių. Buvo suimta dar 1,500 alžyriečių.

Per dvi dienas buvo 5 asmenys užmušti ir virš 100 sužeistų.

Susikirtimai tarp alžyriečių ir europiečių pačioj Alžyrijoj taipgi paastrėjo. Keli asmenys užmušti ir nemažai sužeistų. Sakoma, kad europiečiai elgėsi labai žiauriai su vietiniais.

Tunisija vėl priminė Francijai, kad ji ruošūsi apleisti Bizertą. Ji yra sutikusi leisti Francijai laikyti karines jėgas Bizertos bazėj, kol tarptautinis krizis egzistuos, bet tik dėl to, kad kitos šalies nebūvo.

Tas krizis, kaip matyti, gali būti labai ilgas, nes neramumų yra pilna visur, ir francūzai gali teisintis tuomi. Ir ką tu jiems padarysi? Tunisija yra maža, lyginant su Francija, ir jos galima neklausyti.

Adlai Stevenson, JAV Jungtinių Tautų atstovas, pasiūlė labai netaktiškai ryšium su JT sekretoriaus parrinkimu.

Vietoj to, kad pranešus Jungtinių Tautų asemblėjai apie susitarimą su Tarybų Sąjunga dėl kandidato į JT sekretorius, jis tai padarė per televiziją.

Daugelis JT atstovų esą labai užsigavę tokiu jo elgesiu.

Dominikos respublikos studentai bruzda prieš naują diktatorių, jaunąjį Trujillo, kurs tapo diktatorium jo tėvą nušovus.

Dėl studentų sambrudžio buvo uždarytas San Domingo universitetas. Bet uždarymas universiteto dar labiau sujudino studentus, net ir kituose miestuose.

Yra nemažai suimtų ir sužeistų per susirėmimus. Studentai į policijos lazdas ir revolverius atsako akmenimis.

Nigerijos atstovai Jungtinėse Tautose pasiūlė, kad Afrikos kolonistai suteiktų savo kolonijoms nepriklausomybę ne vėliau 1970 metų.

Tarybų Sąjunga siūlo, kad Jungtinės Tautos pareikalautų panaikinti visas kolonijas, suteikiant joms nepriklausomybę, iki ateinančių metų pabaigos.

Nigerija yra atgavusi laisvę tik kokie metai laiko.

Britai nebenori Jungtinės Karalystės. Jie savo įstaigas užsieniuose pavadino britų įstaigomis. Vietoj Jungtinės Karalystės ambasadų, dabar jau bus Britanijos ambasados ir t. t.

Matyti nebėra prasmės tituluotis jungtine karalyste, kuomet tos karalystės beveik nebėra už britų salų sienų.

Edinburgo diukas, karalienės Elizabetos vyras, aną dieną liepė Britanijos indust-

rialistams pabusti iš miego.

Jis sakė, kad daugelis Britanijos industrialistų snaudžia patenkinti savo sąlygomis, visai neįsąjaujami, kad jie gyvenimo eigos yra paliekami toli užpakalyje.

Girdi, laikas, kada laival ir kanuolės palaikė tautos reputaciją, seniai praėjo.

Britanija pralaiminti tarptautinėj rinkoj.

Matyti, kad ne viskas tvarkoj, jeigu jau karališkos šeimos narys turi barti industrialistus.

Izraelio premjeras Ben Gurionas sako, kad Izraelis niekad nebeprisims arabų, kurie buvo išmesti iš Izraelio.

Kada Izraelio valstybė įsteigė, buvo išvaryta apie milijoną arabų, kurių gyveno tenai šimtus metų. Jų žemė ir kitas turtas buvo konfiskuota.

Tie tremtiniai iš Izraelio gyvena Jordane, Sirijoje, Egipte. Nors juos remia Jungtinės Tautos, bet jie gyvena labai skurdžiai.

Mc Comb mieste, Misisipio valstijoje, policija suėmė 114 negrų studentų, kurie protestavo prie City Hall prieš negrų segregaciją.

Policija nemažai demonstrantų smarkiai apmušusi.

322 žymūs amerikiečiai pasiuntė prešymą prezidentui Kennedžiui, kad nevykdytų gyveniman McCarrano akto; kad neareštuotų ir nebaustų JAV žmonių, kad jie nesiregistruoja. (Istatymas reikalauja, kad komunistai registruotųsi, kaip užsienio agentai.)

Jie nurodo, kad Aukščiausio teismo sprendimai stato į pavojų visų amerikiečių teises.

Pasirašiusiųjų tarpe yra du metodistų vyskupai, protestonų episkopų vyskupas, eilė universitetų profesorų.

Pundjabo valstijos (Indijoje) valdžia paliuosavo 1,000 komunistų, kurie buvo įkaltinti už dalyvavimą judėjime už Pundjabo atsiskyrimą nuo Indijos.

Punjabiečiai nori atskiros valstybės, kadangi jie kalba kitokia kalba.

Brazilijos prez. Goulartas atsisaukė į žmones, kad jie budėtų, nes esą priešų, kurie organizuojasi, kad nuvertus dabartinę Brazilijos valdžią.

Dešiniems elementams dabartinė valdžia labai nepatinkanti.

Faktas gi yra faktas, kad Vietname kovoja vietnamiečiai. Rusų tenai nėra. Priešingai, tenai yra amerikiečių, kurie yra tikras eksportas kontrrevoliucijos. Jeigu ne amerikiečiai ir jų ginklai, revoliucija būtų seniai laimėjusi.

Amerikiečiai ne tik slopina revoliuciją Vietname, bet ir palaiko supuvusią vyriausybę, kuri yra tikra nelaimė Pietiniam Vietnamui.

## Pastabos

Jungtinių Valstijų Jungtinių Tautų atstovas Adlai Stevensonas aną dieną pasakė, kad apie sutartį dėl nutraukimo nuklinių bandymų be kontrolės negalima nei galvoti.

Tai lygu pasakymui, kad bandymai nebus nutraukti.

Už tai, kad ta kontrolė yra kišama tikslu pastoti kelių susitarimui.

★

Nuklinių bombų eksplozijos yra nepaslėpiamas dalykas. Niekas neeksploduos slapta.

Tai viena.

Kita, bandymų sulaikymas dar nereikia nuklinių ginklų gamybos sulaikymą.

Jeigu būtų nutarta sunaikinti esamas bombas, tai tuomet reiktų sekli, kurie leškotų, ar nelaužoma sutartis.

Bet ir tokiam atsitikime, norint paslėpti ką, visuomet bus galima tai padaryti.

Reikia žmonėms siekti sugyvenimo, pasitikėjimo.

★

Kyla klausimas, ar kapitalizmas ir socializmas gali pasitikėti vienas kitu?

Čia yra labai keblus klausimas.

Juk socialiai sambrudžiai eina ir eis. Kapitalizmas rėkia ir rėks, kad Maskva kursto.

Kas tik pajudina pirštą, tą tuojaus kaltina esant Maskvos agentu.

★

Žmonijos viltis gal būtų glūdi tik tame, kad kapitalizmas jau nėra pajėgus sutriuškinti socializmą, kaip kad sakė ir Chruščiovas.

Juk šiandien klausimas stovi ne tai, kas laimės, atsitikime karo, o ar išliks kas nors.

"Gyventi, ar susinaikinti", pasakytų Šekspyras.

★

Reikia pasakyti, kad šandien darbininkai neužtektinai rūpinasi judėjimu už taiką, prieš nuklinius ginklus.

Universitetai ir kitos organizacijos rengia delegacijas, pikietus, bet kas matė unijų delegacijas ar pikietus prieš nuklinius ginklus, prieš karą?

O jeigu nebus apsaugota taika, tai ir algų pakėlimas nebeturės reikšmės.

Nereikia įsivaizduoti, kad sekančio karo metu būtų tiek darbo ir toks geras atlyginimas, kokie buvo praėjusiam kare.

Sekantis karas, jeigu kils, truks gal tik kelias valandas.



Steve Bloomer, Kanados televizijos *This Living World* programos šeimininkas, su jauna gorila, neseniai importuota iš Hamburgo, bet gimusia Kongo džiunglėse. Ji

bus apgyvendinta viename žvėrinčiujų Kvebeko provincijoj. Minima programa teikia labai daug informacijų apie gamtos gyvybę ir jos paslaptis. Matoma šeštadieniais.

## Ką Kiti Rašo

### Tarpusavio rietynės

Juožo Tyšliavos laikraščio "Vienybė" bendradarbis Vladimiras Bakūnas rašo:

"Su pilkšvais miglotais rudens paryčiais Pacifiko krantuose jau pradeda rodytis ir lietuviškų debesėlių Los Angeles kolonijos veiklos horizontuose. Iš nuošalio stebintieji spėlioja, kad neužilgo, vėliausia gruodžio mėnį, čia užvirs keleriopa grupinė kova ir tai — daugelyje frontų".

Dėlko čia kils "karas" tarpe pačių "veiksnių", kurių ir taip jau mažai teliko?

Vieni jų respublikonai, kiti demokratai, tai ims peštis už politikierius.

Iš Lietuvos "vadavimo" matyti jie jau negali pelnytis, tai ieško trupinių po politikieriu stalais.

Dar blogiau va kas:

Kiek laiko atgal Kanados Merikalų laikraštis "Tėviškės Žiburiai" nusiskundė:

"Jau trečią kartą tenka prabilti šia kai kam labai įkyria tema. Tylėti, žinant, kaip kuriuos faktus, išties būtų nusikaltimas. Gi tie faktai yra pakankamai nemaloni ir garbės neteikia mums visiems. Pasirodo, neperseiliausiai tam tikrų amerikinių įstaigų tarnautojai susidomėjo eilės mūsų tautiečių, kuriomis nuomonėmis, ju veikla netik dabar, bet ir praėityje".

Tai, valdžia ima tvirtinti, kad kuriuos bėglius iš Lietuvos, nes jie naskusti. Ne, nemanykite, kad juos paskundė pažangieji lietuviai. Ne, mes tuo neužsiimame.

Jei kas išliks, tai gaus tikrai griuvėsius ir lavonus valyti.

J. Y.

barzdoto žmogaus ir užtenka.

Kaip matote, bėglių "veiksniai" veda kovą ne vien prieš mus, pažangiuosius, kurie stojame už kultūrinį su Lietuva bendradarbiavimą, ir ne vien melus skleidžia apie Tarybinę Lietuvą, bet pradėjo karą ir tarp savęs.

Ir nenuostabu. Jų politika neturi sveiko pagrindo. Jie patys netiki, kad Lietuvoje bus gražinta sena padėtis. Jie veikia vien revanšo skatinami, kiti norėdami pasinaudoti.

Tokie žmonės ir tokiose kovose dažnai kitiems ant pirštų užmina, kitiems kitam skersal kelio atsistoja ir neturėdami principo jie tarpusavyje rieja.

— Vilnis

### O rėks, kai bus paimti nagan

Skaitome pranešimą iš Romos, kad Lenkijos vyskupas su kardinolu Višinskiu priėmė paskelbė "ganytojišką laišką". Tas laiškas, džiaugiasi kunigų "Draugas" (spalio 10 d.), "duoda kunigams nurodymus vieningai ir ryžtingai pasipriešinti neteisėtiems valdžios potvarkiams".

Vadinasi, kunigams vyskupų įsakymu laužyti įstatymus, kovoti prieš valdžią. Kaip atrodytų, jeigu Amerikos katalikų vyskupas tokius įsakymus duotų kunigams ir parapijonams?

Lenkijos dvasininkai susilę ieško bėdos. Na, o kai valdžia paims juos nagan už laužymą įstatymų, jie rėks kaip už liežuvių kariami. Rėks prieš lenkų valdžią ir kunigų "Draugas".

— A. Bimba

### Krikščionybė

Yra teologų, kurie vis dar tvirtina, kad tik "krikščionybė gali vykusiai kovoti komunizmui". Žinoma, jie vaduojasi savo noru, o ne moksliniais argumentais.

TSRS Komunistų partijai sukako dar tik 63 metai, o ji skaitoma vadovaujanti daugiau trečdaliui pasaulio.

Krikščionybės arti 2,000 metų istorija yra karų, savitarpio žudynių istorija. Vienos šalies krikščionys žudo kitos šalies tokius pat krikščionis.

Katalikų bažnyčia valdžius daug šalių, dabar jau pilnai nevaldo nei vienos. Jai tenka kooperuoti su kitom reakcinėm jėgom, kurios bedievybę priimtų taip lengvai, kaip ir krikščionybė, jei matytų sau naudinga.

— V. Andrusis

### Kaip baisiai sunki jų kova

Kartais sunku mums ir įsivaizduoti, kaip sunki yra juodosios spalvos žmonių kova prieš rasinę diskriminaci-

## ŠYPSENOS

### Tvirta valia

"Ar negalėtum pasakyti man, o per mane ir mano laikraščio skaitytojams, kame paslaptis jūsų tokio didelio pasisekimo?" užklausė turtingo žmogaus vieno laikraščio reporteris.

"Tvirta valia yra mano pasisekimo priežastis", atsakė jis.

"Kaip tai?" nesuprato reporteris.

"Mano motina norėjo, kad tėvas mirdamas viską jai paliktų, bet mano tėvas buvo tvirtos valios žmogus ir neatsisakė nuo savo nusistatymo palikti visą milijoną dolerių man".

### Užtaisytas

Įbėgo į vaistinę išsigandusi moteris su pundeliu ant rankų. Vaistininkas puolė prie jos, kad sužinotų, kas atsitiko.

"Mano sūnelis prarijo .22 kalibro kulka", verkė motina. "Ką turiu daryti?"

"Supilk jam į burną šį buteliuką ricinos", tarė vaistininkas, paduodamas buteliuką ricinos. "Tik prašau nenukreipti jo į žmogų".

Ją pilnai suprasti gali tik tie, kurie tiesioginiai yra jon išitraukę.

Štai žinia iš Knoxville, Tenn. Mieste yra trys teatrai, kurių negrams durys yra uždarytos. Susimobilizavo Negro Knoxville College studentai ir pradėjo teatrus pikietuoti. Juos puolė pasiutusi baltoji policija. Penkiasdešimt jaunų studentų sukimšta į kalėjimą. Bus teisiami. Daugelis veikiausia pateks į sunkių darbų kalėjimą "už ramybės drumsimą".

Panašių įvykių pilna visoje pietinėse valstijose. Tikrais didvyriais reikia laikyti tuos jaunuolius, kurie prieš tą biauaria neteisybę ir nelygybę stoja į pasiaukojančią kovą.

— Laisvė

TORONTO. — Ontarijos konservatai pradėjo provincialę konvenciją, kurioje matyti svarbiausiu klausimu yra išrinkimas naujo lyderio, nes premjeras Frost jau pavargo ir nori pasitraukti iš valdžios vadovybės.

Leslie Frost, reikia pasakyti, buvo tur būt vienas iš gabiausių konesrvatų premjerų. Jo gabumai žymiai padėjo ir Diefenbakeriui paimti federalę vyriausybę.

Už Frosto postą varžosi bent keli.

# Tarybų Sąjunga Nenori Karo, Sako Chruščiovas

Praėjusią savaitę antradienio vakare mūsų laiku visas pasaulis klausėsi Tarybų Sąjungos premjero ir komunistų lyderio Nikitos Chruščiovo pranešimo Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos 22-ram suvažiavimui Maskvoje, kuriame dalyvavo 4,408 delegatai pilnomis teisėmis ir 405 patariamuoju balsu ir kaip broliški delegatai nuo kitų šalių komunistų. Ilgas buvo jo pranešimas, bet labai svarbus. Liaudies Balsui nebus įmanoma jį paskelbti, bet skaitytojai busite skaitę angliškoj spaudoj, kur tilpo Tasso pranešimas. Mes čia paliesime tik nekuriaus klausimus.

Pirmiausia reikia pasakyti, kad jo pranešimas parodė, kad Tarybų Sąjunga stovi už taiką, už sugyvenimą, už išsprendimą visų pasaulinių problemų per derybas. Tą pripažįsta visi, kurie tik girdėjo ar skaitė jo pranešimą, išskyrus kraštutinius reakcionierius, kurie visuomet verčia kojom aukštytyn kas tik yra daroma komunistų pusėje.

Chruščiovas sakė, kad Tarybų Sąjunga nesiverš pasirašyti taikos sutartį su Vokietija iki gruodžio 31 dienos, jeigu Vakarai parodys norą sutvarkyti Vokietijos problemą. Tarybų Sąjunga nori susitarti, jei tik bus galima. Tik tada ji viena pasirašys taikos sutartį, kada Vakarai pasirodys nesukalbami. Sutartis su Vokietija, sakė jis, turi būti pasirašyta.

Jis pabrėžė, kad jis tikisi, jog karo su Vakarais nebus.

Užsienio politika, kurios laikysis Tarybų Sąjunga, sakė jis, susideda iš sekančių punktų:

1. Laikymas taikaus sugyvenimo principo.
2. Išlaikymas komunistinių šalių vienybės.
3. Vedimas aktyvios ir lanksčios užsienio politikos, siekiant sureguliuoti tarpautinių problemų per derybas ir maskavimą karo kursytojų.
4. Plėtimas ryšių ir kooperacijos su visais, kurie siekia taikos.
5. Energingas plėtimas prekybos su užsieniais.

Socialistinis sektorius, sakė jis, yra pilnai pasirėngęs apsiginti nuo agresorių. Tarybų Sąjungos apsigynimo jėgos apginkluotos tarpkontinentiniais sviediniais, prieš orlaivinėmis raketomis, raketomis, kurios pačios veja si taikinius. Tarybų Sąjunga budavojanti atominius

submarinus, kurie bus apginkluoti balistiniais ir kitais ginklais. Ginkluotų jėgų apginklavimas nukliniais ginklais yra užbaigtas.

Tarybų Sąjunga eksploatuosianti 50 megatonų nuklinę bombą pabaigoj šio mėnesio. Turinti ir 100 megatonų, bet tos neeksploduosianti. Tiesa, JAV, taipgi ir Kanada, reikalauja, kad TSRS susilaikytų nuo eksplozivimo 50 megatonų bombos. Ar TSRS paklausys šių reikalavimų, parodys greitai ateitis.

Kas liečia socializmą, N. Chruščiovas sakė, kad socializmas laimės prieš kapitalizmą, bet ne per ginkluotus susirėmimus, o per ekonominę kompeticiją.

Jis sakė, kad komunistai prieš eksportavimą revoliucijos, bet jie taipgi priešingi ir eksportavimui kontrrevoliucijos. Tai yra prieš kapitalizmo pastangas sutriuškinti liaudies laimėjimus, kaip, pavyzdžiui, Kuboje.

Tarybų Sąjungos pažanga visame kame numatoma labai didelė. Taip, kad apie 1980 metus Tarybų Sąjunga bus pralenkusi Jungtines Valstijas visame kame.

Chruščiovas taipgi išskėlė viršun, kad Tarybų Sąjungoje buvo lyderių, kurie nenorėjo priimti naują politiką, nenorėjo išsižadėti asmens kulto ir t. t. Į tą grupę įjė ir Vorosilovas, Bulganinas, Molotovas, Malenkovas ir kiti lyderiai. Jie vėliau pamatę savo klaidas ir prisipažinę.

Albanijoje ir po šiai dienai komunistai nenorį atsakyti asmens kulto. Dėl to ir savo atstovų neatsiuntę į suvažiavimą.

Jis kritikavo Jugoslaviją, kurios lyderiai nukrypę nuo Lenino kelio.

N. Chruščiovo raportas, be abejonės, nebuvo jo vieno raportas. Tai viso centralinio komiteto raportas. Tai kolektyvinis TSRS komunistų vadovybės raportas.

Už nukrypimus ir nusikaltimus buvę pašalinta virš 200,000 komunistų. Bet dabar TSRS Komunistų Partija turinti 9,716,005 narius. Nuo praėjusio suvažiavimo partija paaugo 2,500,000 narių.

Keletas skaitlinių:

Dabar Tarybų Sąjungoj 40 procentų darbininkų ir 23 procentai valstiečių yra su viduriniu ar aukštesniu mokslu.

Per praėjusius 6 metus pieno gamyba padidėjo 26,000,000 tonų, kas sudaro



Scenos iš pikieto prie parlamento rūmų Ottawoje, su ruošto universitetų. Jis truko 73 valandas ir per tą laiką pikiete dalyvavo virš

1,000. asmenų. Pikieto tikslas buvo parodyti vyriausybei, jog Kanados žmonės priešingi nukliniams ginklams, reikalauja nuklinio nusiginklavimo.

## Apie Viską ir iš Visur

Nuo to laiko, kai Rytinis Berlynas uždarė sieną, pardavimas prekių Rytiniame Berlyne smarkiai sumažėjo.

Pavyzdžiui, cukraus 537,000 svarų per savaitę, šviežios mėsos 333,000 svarų per savaitę, mėsos prezervų 52,000 svarų, sviesto 100,000.

Reiškia, buvo padarytas galas kontrabandai. Ir tie, kurie vertėsi kontrabanda, dabar turi eiti dirbti arba stengtis pereiti sieną į Vakarinį Berlyną.

Viena tokia kontrabandi-

daugiau, negu Britanija pagamina per metus.

Aliejaus gavyba padidėjo 95,000,000 tonų.

Galvijų dabar Tarybų Sąjunga turi 75,800,000 galvų, palyginus su 58,800,000 galvų penki metai atgal.

Kiaulių turi 58,700,000, palyginus su 34,000,000 penki metai atgal.

Avių turi 133,000,000, palyginus su 103,300,000 penki metai atgal.

Siemet valstybė pirksianti viso 3,300,000,000 pūdų grūdų arba 450,000,000 pūdų daugiau, negu praėjusiais metais.

Per sekančius kelis metus dirbamos žemės plotas bus padidintas dar 8,000,000 hektarų. Tokiu būdu naujos dirbamos žemės bus 50,000,000 hektarų.

Per praėjusius penkis metus apie 50,000,000 žmonių gavo naujus namus. Tai beveik vienas ketvirtadalis vi-

ninkė, M. Spawiony, gyvenusi 8 Bernauerstrasse, rugsėjo 15, apie kurios nusileidimą virve iš kelinto aukšto daug rašė Kanados spauda, 1959 metais buvo sugauta su kontrabanda ir nuteista 6 mėnesiams kalėjimo.

Pačios Karališkosios Kanados Raitosios Policijos pareigūnų prisipažinimu, nuo 1959 metų balandžio 1 dienos iki 1960 metų kovo 31 dienos minėtoji policija darė 1,538,823 investigacijas.

sy gyventojų.

Apie 4,000,000 studentų gauna valstybės stipendijas ir butus. Virš 600,000 vaikų išlaiko valstybės bendrabučiuose. Virš 7,000,000 dirbtuvių darbininkų ir kolektyviečių, raštinių tarnautojų ir jų vaikų praleidžia vakacijas ir sveikatos pataisymą valstybės išlaidomis. Apie 7,000,000 motinų gauna paramą iš valstybės.

Tarybų Sąjungoj yra virš 350,000 mokslinių darbuotojų ir 4,000 tyrinėjimų institutų.

Jis griežtai kritikavo tinguinius, kokie jie nebūtų. "Nekurie žmonės mano", sakė jis, "kad prie komunizmo jiems nereiks nei sėti, nei piauti, tik valgyt pyragą. Šie tipai yra skurdūs dvasiniai. Komunizmas ir darbas eina ranka rankon. Kas nedirba, tas ir nevalgo. Tai svarbus principas". Jis neišskiria ir komunistų.

Tiek tai investigacijų tik per 12 mėnesių.

O kur dar provincialės policijos, miestų policijos ir specialių agentų investigacijos?

Tur būt retas kuris iš kanadiečių nėra tyrinėtas ir slaptaizvalgytas.

Kaip buvo iškelta viršun, minėtoji policija dangstosi įvairiomis skraistėmis, kaip reporteriais ir t. t.

Radio pranešė, kad Jungtinės Valstijos jau siūnia Kanadon bomarkus, raketas, kurioms statomos dvi bazės Kanadoje, viena prie North Bay, o kita Kvebeko provincijoj.

Šios raketos gali turėti bent kokią reikšmę prieš orlaivius tiktai ginkluotos atominėmis bombomis.

Reiškia, kad Kanados vyriausybė yra nusistatiusi priimti nuklines bombas.

Trys Dominikos nužudyto diktatoriaus Trujillo broliai jau pasirūpinę Kanados ar JAV visas, kad reikalui esant būtų galima pabėgti.

Dominikoj kyla audra prieš Trujillo šeimos diktatūrą.

Francijoj esą suimta bent 12,000 alžyriečių iš apie 30,000, kurie dalyvavo demonstracijose Paryžiuje ir kitose vietose Francijoje.

Francijoje gyvena apie 400,000 alžyriečių.

Alžyriečių demonstracijų tikslas buvęs tas, kad paspaudus Francijos vyriausybę tartis su Alžyrijos lyderiais dėl nepriklausomybės.

Irakas atšaukė koncesijas svetimšalių aliejaus kompanijoms, kurios turi savo žinioje apie 172,000 ketvirtainių mylių Irako žemės.

Svetimšalių kompanijoms nebebus duodama grežti naujus šulinius Irake.

Clevelando industrialistas Cyrus Eaton aną dieną kalbėdamas Toronto universitete pareiškė, kad universitetų laboratorijomis virsta laboratorijomis vis baisesnių naikinimo priemonių.

Jungtinės Valstijos išleidžiančios per metus iki \$50,000,000,000 dėl prisirengimo karui.

Household Cleaners Ltd. Toronte atleido iš darbo merginą už tai, kad ji atsakė pasirašyti kortą, pagal kurią iš jos algos būtų išskaitoma po tam tikrą sumą dėl United Appeal.

Mergina išdirbo toj kompanijoj 16 metų.

Ji aiškinosi, kad ji aukoj ja salveišiams ir to užtenka.

# Nikelio Kasėjų Žodis N. D. P. Suvažiavimui

Sudburio nikelio kasėjai Naujos Demokratinės Partijos rėmėjai parašė laišką tos partijos suvažiavimui, įvyksiam Niagara Falls, Ont. Savo laiške jie skundžiasi suvažiavimui prieš tuos, kurie ardo jų uniją. Seka minėtas laiškas. — Red.

Jūs susirinkote konvencijai tokiu metu, kuomet organizuoti Sudburio nikelio darbininkai yra puolami unijų lyderių, kurie taip pat yra Naujos Demokratinės Partijos lyderiai.

Smulkmenas apie suokalbį tarp Claude Jodoino, Kanados Darbininkų Kongreso prezidento, Pleno darbininkų unijos lyderių ir priešingai nusistačiusių Mine Mill lokalo 598 viršininkų gali gauti visas darbininkų judėjimas. Jeigu jums reikia dokumentuoto įrodymo, prašome susiristi su Mine Mill nacionaliu ofisu 1219 Queen St. W., Toronte.

Kokį efektą gali turėti šis užpuolimas dėl Naujos Demokratinės Partijos ateities? Pirmiausia, labai aišku, kad užpuolimas yra drausmė ir mieliai sutinkamas Diefenbakerio vyriausybės. Vyriausybės agentija, RCMP, net viešai remia užpuolėjus.

Toks RCMP kišimasis į unijos reikalus buvo pasmerktas CCF narių Atstovų Rūmuose ir gero skaičiaus unijų lyderių, bet jam pritarė Steel lyderiai Sudburyje ir pats Don Gillis, lokalo 598 prezidentas, kuris sulaužė savo priesaiką ir išdavė lokalo narius.

Diefenbakeris turi viltį, kad šis užpuolimas pagelbės konservatams per ateinančius rinkimus. Jis turi viltį, kad istorija pasikartos.

Rasė Diefenbakeris galvoja apie tai, kas atsitiko Britų Kolumbijoj 1949 metais — rezultatus BC provincialių rinkimų tais metais, tai klasiškas pavyzdys, kaip užpuolimas pakenkia progresui.

1949 metais BC koalicinė konservatų ir liberalų vyriausybė visiškai pakriko. Tai tokią atmosferą Steel (pleno darbininkų unijos lyderiai) pradėjo užpuolimą ant Mine Mill lokalo 480-to Trailyje, gerame CCF raiding. Rinkimų rezultatai buvo tokie, kad buvo išrinkta 19 socialkreditorių ir 18 CCF (socialdemokratų).

Tai faktas, kad CCF neteko trijų vietų kietųjų uolų kasyklų distrikte, įskaitant ir Trail, ir kad šios vietos

buvo pražudytos dėka Steel užpuolimo ant Mine Mill ir dėka CCF nenoro atsirubėžiuoti nuo užpuolikų. Netekimas šitų vietų reiškė, kad CCF tapo oficialia opozicija, kuomet ji galėjo tapti vyriausybe. Tokia tai istorija Britų Kolumbijoj ir ją pripažįsta patys CCF nariai toje provincijoje.

Tai labai aukšta kaina už užpuolimą! Nestebėtina, kad Diefenbakerio vyriausybė pritaria Pleno lyderių užpuolimui ant 17,000 organizuotų nikelio darbininkų Sudburyje! Kiek pagalbos Plenas gali gauti iš Diefenbakerio, jeigu Plenas pradėtų kampaniją organizavimui dar neorganizuotų darbininkų savo jurisdikcijoj?

Kas vyksta Sudburyje, tai yra šlykšti sąjunga tarp Pleno unijos ir Diefenbakerio administracijos. Kokia komedija! Don Gillis, lokalo 598 pareigūnas, kuris išdavė savo narius, yra konservatas, kuris vienu tarpu paradavo kaip socialdemokratas, bet kuris tuoj apledo tą partiją, kuomet buvo išrinktas į savivaldybę. Dabar jis yra didvyris Pleno vadovybei, kuri bando sudaužyti Mine Mill unijos lokala 598.

Gillis yra lokalinės unijos lyderis, kuris turi tokius artimus ryšius su konservatais, kad sausio mėnesį, 1960 metais, unijos laikraštis "Local 598 News" raportavo: "Mr. Diefenbaker užtikrino prezidentą Gillį, kad jis pasirengęs padėti jam bile kada, jei tik iškiltų rimtos darbo problemos".

Mr. Diefenbaker, tačiau, nebuvo pasirengęs padėti lokalo 598 nariams pensijų klausimu, kuris yra pagrindiniu klausimu Sudburio ir Port Colborne darbininkų. Pagalvokit apie tai! Premjeras pagelbės konservatui "bile kada, jei iškils rimtos darbo problemos", jeigu toms problemomis yra Pleno užpuolimas. Bet nepadės INCO darbininkams laimėti pagerinimus.

Ir kas gi padeda šiam Pleno-Torių susivienijimui prieš organizuotus Sudburio nikelio darbininkus? Niekingas faktas yra tas, kad vienu iš lyderių yra Claude Jodoin, Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas. Tokiu būdu, Jodoin suriša Naują Demokratinę Partiją tiesioginiais su tais užpuolikais.

Jodoino begėdiška role buvo gerai nušviesta, kuomet jis atvyko į Sudburį ir turėjo naudotis policijos palydovais į Sudburio are-

na ir išėiti, kadangi 6,000 Mine Mill narių (4,000 lauke ir 2,000 viduj) pasakė jam nei kiek nedvejojančiai, kad užpuolimas yra purvinas biznis. Jodoin buvo nurėktas nuo kalbėtojo platformos.

Pagalvokit apie tai! Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas turi būti lydimas policijos į darbininkų mitingą ir iš mitingo!

Kodėl? Todėl, kad darbininkai, kurie jau organizuoti ir kurie laimėjo aukščiausias algas ir geriausias darbo sąlygas metalo pramonėje, tikisi iš KDK lyderių kovos prieš unijų ardytojus, o ne vadovybės unijų ardytojams. Sudburio nikelio darbininkai taipgi tikisi, kad Nauja Demokratinė Partija atmes ardyumą ir pasmerks tokį darbininkų judėjimo skaldymą.

Mine Mill yra seniausia industrinė unija kontinente. H. W. Herridge (CCF atstovas) teigia, kad Mine Mill unijos nariai yra vyriausia jo atspara. Tą patį sako ir Leo Nimsick, CCF atstovas BC seimelyje. Šie vyrai smerkia ardyumą, kadangi jie mato, kad tik reakcija laimi, kuomet yra saldomas darbininkų judėjimas.

Sudburio srityje didžiosios nikelio kompanijos, INCO ir Falconbridge, gali sau ramiai sėdėti ir džiaugtis tuomet. Samdytojų kontroliuojama spauda gali iškreipti faktą, bet arti 7,000 lokalo 598-to narių pasirašė peticiją, reikalaujančią pašalinti lokalo lyderius. Nežiūrint to, kiek vanduo yra drumsčiamas, užpuolimas yra purvinas žodis tarp laisvai galvojančių darbininkų.

Newfoundlande premjeras Smallwoodas remia kompanijos unijos užpuolimą ant IWA. Ontarijoj, Kongresas remia torių-pleno sąjungos užpuolimą ant organizuotų nikelio darbininkų. Nestebėtina, kad Kanados darbininkai pradeda kalbėti, kad tai yra begėdiškiausias dalykas darbininkų tarpe.

Mes raginame Naujos Demokratinės Partijos Ontarijos konvencijos delegatus pakelti balsą prieš unijų ardytojus. Toriai Ottawoje remia juos. Taip pat ir karališkoji policija (RCMP). Teismo akcija, iškilusi iš to, jau pastatė į pavojų konstitucines visų Kanados unijų teises. Jau užtėktinai padaryta žalos šio užpuolimo ant 17,000 organizuotų darbininkų!

Mes raginame jus pakelti balsą prieš tai. Darbininkų vienybė, ne jų skaldymas, yra dienos reikalas!

BERLYNAS. — Daugiau kaip 3,000 JAV karių, stovinčių V. Berlyne, dalyvavo kariniuose manevruose.

## Kreipimasis

### Liudies Balso Skaitytojus ir Rėmėjus

Gerbiami Draugai ir Draugės,

Nuo lapkričio -1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

## Liudies Balso Vajus

Gavimui Bent 100 Naujų Skaitytojų

Atnaujinimui Visų Esamų Prenumeratų

Sukėlimui \$4,000 Aukų Savaitraščio Paramai

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vaju eitų planingiau, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 20 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$900 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 35 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$1,800 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$450 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$250 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito vajaus randasi pavyzdingiausiai pasirodžiusio vajuje pirmo rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekant: už naują metinę prenumeratą 10 punktų, už atnaujintą 4 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 2 punktus.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriamos dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — 15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Gautus vajaus darbo rezultatus prašome tuojau prišūsti. Ir spalio mėnesį gauti vajaus veiklos rezultatai bus kredituojami vajaus sąskaiton, o vajininkams už tą bus skiriami punktai.

Primename, kad kaip naujos, taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, Škotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams. Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaryti ir kiek galint gausiau paremti savaitraštį.

Liudies Balso Administracija  
160 Claremont St.  
Toronto 3, Ont., Canada





# Amerikos Šeimininkai

Jerome Davis

(Ištrauka iš autoriaus knygos "Pasaulio piliečiai", išleistos JAV)

(Taşa)

Venesuela gamina maždaug 4 kartus daugiau naftos, negu visa kita Lotynų Amerika. Venesuelos prezidentas nenori šios naftos atiduoti pasaulio karteliams, tačiau jos kainas kontroliuos minėtos naftos kompanijos. Tarptautinės naftos kompanijos, Volstritas ir valstybės departamentas neretai susivieniija, kad galėtų pasipriešinti kokiems nors Pietų Amerikos kompanijų mėginimams įgyti ekonominę nepriklausomybę.

Jau seniai įžymieji amerikiečiai suprato, koks didelis pavojus slėpi fakte, kad Jungtinėse Valstijose susidarė valdantysis elitas. Viljamas Brajanas ne kartą kėlė visuomenę prieš šį pavojų savo pliekiančiose kalbose. Teodoras Ruzveltas taip pat daug kartų ragino atkreipti dėmesį į "piktadarių, turinčių turtą". Vudro Vilsonas dar 1912 metais sakė, kad "viršum dabartinių demokratijos formų skraido neregimos imperijos šmėkla". Franklinas Rūzeveltas vadino "ekonomikos rojalistais" tuos, kurie dieną naktį darbuojasi pralobimo vardan, stengdamiesi pasipelnyti iš visuomenės darbo. Pastaruosiuose mūsų rinkimuose svarbiausi kandidatai į prezidentus buvo arba milijardieriai — tokie, kaip Rokfeleris, arba žmonės, už kurių nugaros stovi milijonieriai, — tokie, kaip Kenedis ar Niksonas.

Karo metų svarbūs klausimai faktiškai beveik nėra svarstyti, tad valdančioji klika priima visus arba daugumą nutarimų. Po antrojo pasaulinio karo komerciniai sluoksniai ir vyriausybė glaudžiai susipynė. Pramonės vadovai vis labiau ir labiau susilieja su politiniais vadovais, bendrai sprenddami, kas darytina ir ko daryti nereikia, politikai profesionalai kongrese aiškiai nustumti į antrąją vietą.

Valdantysis elitas turi daugybę smulkių atstovų vyriausybėje. Biurokratijos atžvilgiu mes esame vienoje pirmųjų vietų pasaulyje. Vašingtono kanceliarijos, prigrūstos valstybinių tarnautojų, tikriausiai užima didesnę plotą, negu bet kurios kitos šalies sostinėje. Iš tiesų, mūsų federalinė vyriausybė išsikūrusi 269 pastatuose, kurie užima 34 milijonus kvadratinų pėdų, ir netgi planuojama iki 1960 metų išplėsti

plotą dar 12 milijonų kvadratinų pėdų. Taigi, per 6 metus plotas bus padidintas daugiau kaip 30 procentų. Tuo tarpu kai mūsų gyventojų skaičius nuo 1930 metų išaugo tik 45 procentais, valstybinių tarnautojų per tą patį laiką padaugėjo 300 procentų. Dabar mūsų šalyje jų yra 2,400 tūkstančių. Federalinės vyriausybės išlaidos baisiai išpūstos. Vienam žmogui federalinėje vyriausybėje dabar išleidžiama 5,5 karto daugiau lėšų. Augančiajai burokratijai patalpinti vyriausybė planuoja statyti naujus pastatus, kurie atsies nuo 6 iki 8 milijardų dolerių.

Istorija moko, kad nacijos vystosi ir keičiasi. Visi mes žinome apie Romos imperijos klestėjimą ir žlugimą. Jungtinės Valstijos šiuo atžvilgiu nėra išimtis. Mūsų šalyje pamažu atsiranda naujos valdančiosios grupės. Kartais tokios grupės pavirsta oligarchija. Mūsų šalis kapitalistinė, tad aukštesnieji kapitalistai turi didžiulę valdžią. Karai ne tik nepanaikino šios valdžios, bet net padidino ją, nes milijonieriai — magnatai įgijo milijardus ir milijardus dolerių.

Šiuo metu Jungtinėse Valstijose susiliejo trys valdančiosios grupės, kurios ir sudaro užkulisinę oligarchiją arba valdantįjį elitą. Jų tarpe mes aptinkame korporacijų vadovus, politinius vadus ir karinę hierarchiją.

Jeigu kas nori tapti prezidentu, jis priverstas užtikrinti sau visų trijų grupių paramą.

Šis valdantysis elitas laiko esant naudinga skiepyti liaudžiai nuolatinės karo grėsmės jausmą, skelbti, kad gresia pavojus nacijai, jos klestėjimui. Tai įgalina kongresą pritari biudžetams, siekiantiems iki 80 milijardų, iš kurių korporacijų direktoriai pasiglemžia didesniąją dalį.

Komerciniai žmonės ir militaristai, du sluoksniai, sudarą valdantįjį elitą, jeigu žinoma, jie turi pakankamai lėšų, įstengia finansuoti tas politines grupes, kurios dirba jų labui. Taigi, mūsų šalyje yra vaizdas politinis triumviratas.

Karinė ekonomika Jungtinėse Valstijose dabar virto kažkokiu pastoviu dalyku. Korporacijoms ir karinei kliškai šiuo momentu naudinga nuolat bauginti liaudį ir kalbėti apie nesiliaujančią komunistų sudaromą karinę grėsmę, kurią pašalinti esą galima tik viešpataujant karinėms. Tokia padėtis įgalina leisti astronomines sumas kariniams reikalams, ir į finansų valdovų kišenės sruva milijardai dolerių. Tad dabar galima, tur būt, Amerikos kapitalizmą apibūdinti kaip karinį kapitalizmą. Kalbėdamas su žmogumi, dirbančiu statybos darbuose įrengiant nutūpimo aikšteles mūsų aviacijos bazėms užsienyje, šių eilučių autorius jį paklausė, ar teisybė, kad visos šios išlaidos taip reikalingos mūsų saugumui. Šisai atsakė: "Aviacijos bazės smarkiai pasenė dėl tarpžeminių balistinių raketų, bet užtat jos mums duoda milijoninius pelnus".

Vadinasi, politiniam triumviratui naudinga įamžinti karo baubą, teigiant, jog turime būti nenugalimi kariniu atžvilgiu, kad galėtume išlikti gyvi. Nė vienas kandidatas į prezidentus nedrįsta pasiūlyti smarkiai sumažinti karines išlaidas, nors žmogus, bent kiek susivokiantis tarptautinėje situacijoje, supranta, kad, norėdami įvesti mūsų planetoje branduolinio ginklavimosi kontrolę, mes anksčiau ar vėliau turėsime pripažinti raudonųjų Kiniją ir įsileisti ją į SNO. Tačiau vargu ar taip kandidatų į prezidentus atsiras žmogus, kuris pareikštų tokią nuomonę. Finansinė oligarchija yra suinteresuota neleisti nuslūgti tarptautiniam įtempimui, ji suinteresuota kurstyti neapykantą prieš Kiniją, maksimaliai didinti karinius asignavimus.

Kovoje už valdžią prezidento rikimų metu triumviratas visada siekia, kad abu kandidatai atstovautų jo interesams.

Taigi, mes matome evoliuciją tikrųjų Amerikos šeimininkų tarpe. Šiuo momentu valdžia mūsų šalyje sukcentruota jungtiniame politikų, turtingųjų komercinių žmonių ir karinių magnatų valdyme. Tačiau už jų stovi

liaudis, ir jeigu prasidės rimta depresija, ši valdžia ir kontrolė gali būti sukrėsta ir iš pagrindų pakeista.

## Ivairios Žinios

**Prakalba apie suvažiavimą**

Leslie Morris, vienas iš Kanados komunistų lyderių, kuris stebėjo Tarybų Sąjungos komunistų suvažiavimą Maskvoje, papasakos apie tą suvažiavimą sekmadienį, lapkričio 12 dieną, 2 valandą po pietų, 300 Bathurst St., kur yra ruošiamas Tarybų Sąjungos 44-tų sukaktuvių minėjimas.

Be prakalbos, bus ir koncertinė programa.

**Rūpinasi parama Kubai**

Toronte susidarė Komitetas Teikti Kubai Medikalę Pagalbą. Kadangi Jungtinės Valstijos nukirto eksportą Kubon, tai Kubai neužtenka medikamentų.

Komitetas prašo talkos ir ragina organizuoti tokius komitetus kituose miestuose.

Komiteto pirmininke yra Dr. Rose Bronstein, o sekretorius — J. Freedman. Dėl platesnių informacijų kreipkitis pas sekretorę, 515 Chapelin Cres., Suite 503, Toronto.

## Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

## UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

## Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

## SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

## Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario  
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$3.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

JUSTINAS MARCINKEVIČIUS

## Pušis, Kuri Juokėsi

(Taša)

Atėjo Gailiūnas, aš pristaciau jį draugams, bet jis, kaip visados, nepasisveikinęs krito į kėdę ir ištiesė savo ilgą koją. Kava jau buvo išvirusi, ir aš galėjau pradėti. Truputį abejodamas, surinkau mūsų kaimyno muzikos mokytojo Kaminsko telefono numerį ir paprašiau jį užėiti — kavos puodeliui. Jis buvo maloniai nustebintas, mielai sutiko ir netruko prisistatyti, įeidamas laisvai, kaip žmogus, mėgstas draugiją ir mokas bendrauti.

Mes sėdėjome Julės kambaryje. Čia buvo daugiau vietos, be to, stovėjo pianinas, ir aš tikėjaušis prikalbinti Kaminską ką nors pasakambinti. Julė atsiprašė, kad esanti labai pavargusi, ir su knyga persikraustė į mano kambarį. Iš jos akių mačiau, kad šiandien ji daug verkė ir dar daug verks.

Nugėriau gurkšnį stiprios kavos ir, nežūrėdamas į savo klausytojus, be jokios įžangos pradėjau:

— Šį vakarą aš noriu supažindinti jus su natūralistine kultūros filosofija. Kaip žinote, ją pagrindė ir išvystė žymus vokiečių filosofas... jeigu norite, filosofas idealistas Osvaldas Badleris.

Mačiau, kad mano klausytojai pirmą kartą girdi šią pavardę, tačiau jie linktelėjo galvomis, patvirtindami, kad žino. Man buvo malonu, kad jie nežino.

— Referatą aš noriu pradėti citata iš Osvaldo Badlerio knygos "Europos saulėlydis": "Mūsų pareiga stovėti nuolatiniame poste, be vilties, be galimybių išsigelbėti, mūsų pareiga stovėti, kaip stovėjo tas romėnų kareivis, kurį surado prie Pompėjos vartų žuvusį, kadangi jį užmiršo pakeisti prieš Vezuvijaus išsiveržimą".

Šita citata geriau už visa, ką žinau, išreiškia mūsų amžiaus turinį, herojišką ir beviltišką mūsų kartos būdėjimą naujo pasaulio Vezuvijaus papėdėje. Knyga, iš kurios aš paėmiau šią citatą ir apie kurią noriu šnekėti, pelnė visapasaulinį pripažinimą, nes tai iš tikro naujas žodis kultūros filosofijoje.

Šioje vietoje vėl nugėriau kavos. Aš moku surasti pauzės vietą ir ištylėti kaip tik tiek, kiek reikia, kad klausytojų žingeidumas neperaugtų į nekantrumą.

Nemanau, kad jūs esate pasiruošę išklausti visą mano referatą. O jeigu kada panorėsite, su malonumu

duosiu jums paskaityti. Perrašytas tėvo mašinėle ir tvarkingai susegtas, jis ir šiandien guli mano stalčiuje. Keliais žodžiais, nevargindamas jūsų, galiu papasakoti referato turinį.

Pirmiausia aš išskėliau Badlerio metodą, vadindamas jį nauju ir drąsiu. Tai buvo metodas, kuriuo daugiausia naudojasi tikslieji mokslai, ir aš pavadinau jį astronomiškai biologiniu morfologiniu. Toliau aš išdėčiau Badlerio požiūrį į istoriją ir kultūrą. Istoriją sudaro kultūrų kaita. Kultūra gi, pagal Badlerį, yra individualus, besivystantis organizmas, kurio gyvenimo laikas labai ribotas, taigi ir mirštantis organizmas. Ligi šiol istorija žino aštuonis tokius organizmus, arba kultūras: egiptiečių, indų, babiloniečių, kinų, antikinę, arabų, vakarų arba, kitaip sakant, mūsų, ir majų tautybės kultūrą centrinėje Amerikoje. Kiekviena šių kultūrų yra visiškai savarankiška, uždara ir visiškai atskyrusi nuo kitų būtybė, pavaldi tiktai savo vidiniams dėsniams. Taigi apie kokį nors kultūrų santykiavimą negali būti nė kalbos. Nė viena jų nesupranta nė žodžio, ką kalbėjo arba kalba kita.

Atvirai pasakius, ši Badlerio mokslo vieta man atrodo labai įtartina, ir aš išdrįsau pakritikuoti bei papildyti ją, įnešdamas natūralinės atrankos dėsnį. Žiūrint į kultūrą kaip į biologinį organizmą, reikia būti nuosekliam iki galo.

Toliau. Kiekviena kultūra, kaip ir kiekvienas organizmas, kaip ir kiekvienas žmogus, nueina tokį pat gyvenimo kelią, t. y. jinai gimsta, pražysta, subręsta, nuvysta ir, išsėmusi visas savo esmės galimybes, miršta. Paskutinė kultūros vystymosi stadija, arba amžiaus, kuriuo jinai baigia savo istoriją ir nueina į nebūtį, vadinasi civilizacija. Badlerio metodas leidžia su nepaprastu tikslumu nustatyti, kas laukia, sakysime, mūsų kultūros, kuri jau devyniolikto amžiaus pradžioje įžengė į savo paskutinį etapą — civilizaciją. Mirtis. Nebūsis. Mes gyvename paskutinės mūsų kultūros istorijos dienas. Europos saulėlydį. Mūsų amžiuje tiktai kvailas romantikas gali rimtai kalbėti apie tokius kultūros reiškinius, kaip menas, poezija, išsilavinimas. Žmogui nelieka nieko kita, tik paklusti šitam

nenumaldomam biologiniam dėsniai. "Mes privalome norėti istoriškai neišvengiamo arba nenorėti nieko", — štai kokią alternatyvą siūlo Badleris. Iš esmės tai jokia alternatyva, nes juk norėti istoriškai neišvengiamo — vadinasi, norėti savo mirties, t. y. visiškai nieko nenorėti.

Aš nutylėjau tą knygos dalį, kurioje Badleris kalba apie stiprias asmenybes, apie didžiuosius vienetus, kurie, jau kultūrai mirus, valdo bejėgės ir išsėmusias mases, kaip varovas gyvulių bandą skerdykloje. Tarp mūsų kalbant, man visa tai labai smarkiai atsivadė fašizmu.

Referato pabaigoje padariau išvadą: menininkas turi žinoti, kur link eina kultūra, kuriai jis atstovauja. Menininkas privalo atspindėti savo amžių, bet atspindėti jį per atstovaujamos kultūros amžiaus prizmę. Kadangi dabartinis mūsų kultūros amžius yra jos saulėlydis, tad spręskite patys, koks dažas turi vyrauti jūsų paletėje.

Prisipažinsiu, buvau patenkintas, kad man pavyko taip gudriai prilipdyti Badleriai atspindžio teoriją.

Isipylęs trečią puodelį kavos, paleidau per klausytojų rankas kultūros istorijos schemą, kurią buvau nubraižęs pagal Badlerį: tai buvo trijų apskritimų spirale, kurios didysis ratas prasideda begalybėje ir reiškia dievišką kultūros amžių, vidurišysis — herojiškąjį, o pats mažiausias — žmogiškąjį. Jis ir užbaigė kultūros istorijos spirale kryželiu ir žodeliu "Finis".

Pirmas prabilo aktorius Juozėnas, kaip paprastai, Šekspyro žodžiais:

— Būt ar nebūt — štai klausimas koksai!

Ir pakėlė akis į lubas, tartum iš ten turėtų nusileisti atsakymas.

— Į spaudą! Į spaudą jį! Jūs, tur būt, jau suprato, kad tai poetas Meškaitis metė eilinį savo šūkį.

Muzikas Kaminskas priėjo tylėdamas ir stipriai paspaudė man ranką, tartum aš būčiau buvęs pats Badleris.

Abu studentai, net nedrįsdami mirkeltelti, žiūrėjo į mane neapsakomai susižavėję. Jų akyse perskaičiau nebylų atsiprašymą: atleiskite, jeigu mes ko nors nežinome, tai nežinome, nė kaip paklausti.

Įsigalėjo tylą. Aš siurbčiojau kavą ir laukiau. Išstudijavęs kultūros istorijos schemą, kostelėjo advokatas Alanas Gocvingeris, ir visų galvos pakrypo į jo pusę:

— Mane painioja sąvokos "kultūra" ir "civilizacija". Kodėl civilizacija vadinamas paskutinis kultūros vystymosi periodas? Mano supratimu, turėtų būti kaip tik at-

virškčiai: civilizacija pradedama kultūrą, o ne užbaigia ją.

Dabar visos galvos pakrypo į mane:

— Knygos autorius neaptaria terminų. Pagaliau — tai neesminis klausimas. Mums svarbu išsiaiškinti pagrindinę kultūros vystymosi kryptį, to vystymosi tendenciją, nustatyti periodą, kuriame mes gyvename, ir padaryti pagrindines išvadas. Kiek galima suprasti, autorius civilizaciją — charakterizuoja miestų, kaip stambių pramonės centrų, išsivystymu, žodžiu, civilizacija sutampa su ta visuomenine formacija, kurią mes vadiname kapitalizmu. Galiu jums pacituoti autorių: Civilizacija taip santykiuoja su kultūra, kaip mumija su kūnu".

— Tai, vadinasi, išeina, kad Homeras, Dantė, Petrarckė, Mykolas Angelas, Puškinas ir net mūsų Donelaitis buvo laukiniai ir, ko gero, maitinosi žmogiena? Ar Badleris neprideda lentelių, kiek kilogramų žmogienos suvalgydavo per pietus, sakysime, Dantė? Tai labai svarbu, norint nustatyti jo genialumo laipsnį.

Tokį klausimą galėjo užduoti tiktai mano kolega Gailiūnas. Jis ir uždavė jį. Abu studentai prunkstelėjo, bet paskui susigriebė, kad juokiasi ne vietoje, ir kalbėti nutilo.

Aš minutėlę pagalvojau, ar verta iš viso atsakyti į Gailiūno klausimą. Mačiau, kad atsakymo nekantriai laukia abu studentai, todėl kalbėdamas žiūrėjau į juos, o ne į Gailiūną.

— Dar kartą pabrėžiu, kad tai ne esminis klausimas. Svarbu išsiaiškinti pagrindinę tendenciją... Be to, draugas Gailiūnai, prašau neužmiršti, kad mes esame ne savo atelje ir negalime juokauti.

— Gerai, prašau dovanoti. O kas liečia juokavimą, tai, man rodos, kaip tik atvirškčiai: mes galime juokauti visur, tiktai ne savo atelje, stovėdami prie molbertų.

Irgi Gailiūno verta pastaba.

Vėl užgriuvo nejuoki tylą, kurią po kiek laiko nutraukė pats Gailiūnas:

— Tada aiškinkimės pagrindinę, kaip tu sakai, tendenciją. Kapitalizmas yra ta visuomeninė formacija, kuri užspaudžia akis merdėjančiai kultūrai ir palaidoja ją. Atseit, su kapitalizmu miršta ir kultūra. Ar teisingai supratau?

Aš linktelėjau.

— O juk tai velniškai "gili" mintis! — sušuko Gailiūnas. — Išėitų, kad mes jau keturiasdešimt treti metai gyvename be kultūros...

Aš nesupratau, kur lenkia mano kolega, ir nutylėjau.

— Na taip! Manau, kad nereikia priminti, kada įvyko Spalio revoliucija...

Aš negalėjau neįsiterpti: — Kalbama apie Europos, o ne kokios nors atskiros valstybės kultūrą.

— Vis tiek. Galime kalbėti, kad ir apie viso pasaulio kultūrą. Šiandien jau ir toks vaikigalis žino, kad su kapitalizmu pasaulio istorija nesibaigia. Tai jau gyvenimas įrodė. Ar tavo Badleris dar gyvas?

Aš papurčiau galvą. — O gaila. Jis galėtų pamatyti, kaip jo marinama kultūra atgyja, o nusibaigia kapitalizmas. Išivaizduoju, kaip senukas Badleris mažu, suvystyti kumšteliu nubraukia ašarą prie tokio brangaus jam kapitalizmo kapo, paskui, parėjęs namo, savo pranašiška ranka užrašo kalendoriuje naują kultūros mirimo datą... Gaila, tikrai gaila, kad jis apsigalvojo ir atsigulė į kapą kartu su savo tėvuku kapitalizmu. Ir tikriausiai apsikabino jį. Tai bent šuniška meilė, tai bent prisirišimas! Mūsų laikais tokios jaudinančios meilės pavyzdžių jau nėra... Jūs, rodos, poetas? — kreipėsi jis staiga į Meškaitį.

— Drjstu vadintis...

— Štai jums šekspyriškas siužetas! O apskritai — senukas Badleris buvo nuoseklus žmogus ir pasielgė kaip tikras filosofas, pagal alternatyvą: jeigu tu nemiršti, tai aš numirsiu. Gražiai, pagal savo astronomiškai biologinį morfologinį metodą... Gal yra kokių klausimų?

Gailiūnas paėmė pokalbį į savo rankas. Tai mane siutino, ir aš nutariau įsikisti:

— Buvo kalbėta apie kultūrą, kaip apie labai savarankišką organizmą, kuris turi savus, tik savus vystymosi dėsnius. Visos tavo pastangos pajungti kultūros procesą visuomenės ir gamybos vystymosi dėsniams — nei daugiau, nei mažiau, kaip vulgarusis materializmas.

— O sancta simplicitas! Ar tai aš, vadinasi, nustaciau egzistencinį ryšį tarp visuomeninės formacijos ir kultūros? Atsiprašau, o ką tada turi galvoje gerbiamasis Badleris, kalbėdamas apie civilizaciją, kaip apie paskutinę iškaršusios kultūros merdėjimo dieną, ir pats charakterizuodamas tą civilizaciją miestų ir stambių pramonės centrų išsivystymu? Prieš kelias minutes tu pats pasakei: civilizacija sutampa su ta visuomenine formacija, kurią mes vadiname kapitalizmu. Atsiprašau, kolega, aš mėgstu garbingą disputą. Pagaliau, kas tada iš viso yra kultūra, kas yra civilizacija, ta paskutinė kultūros gyvenimo diena? Nejuogi tai tik literatūra, dailė,



## Pranešimai

### Toronto

#### Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 5 dieną, 2 valandą po piet, savo svetainėje, 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame visus narius ir narys dalyvauti. Bus svarbių dalykų aptarti.

Taipgi atsiminkite, kad bus renkamas Centro komitetas 1962-63 metams. O prie to, bus nominacijos kandidatai į kuopos valdybą sekančioms metams.

Patikrinkit narines knygytes, ar sumokėti nariniai mokesčiai. Būkit geri, baikit mokėti mokesčius už šiuos metus. Naujai valdybai bus geriau perimti knygas.

P. Pajuodis

Kuopos sekretorius

LA PAZ. — Bolivijos saugumo organai ir vėl susekė samokslininkus, norėjusius nuversti valdžią. Ryšium su tuo 12 asmenų areštuota.

Areštuotųjų tarpe yra kairiečių ir socialistų partijos nekurie vadovai.

### FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras  
Suite 403 455 Spadina  
Ofiso tel. WA. 2-6111  
Res. — CL. 1-0651  
Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

### Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO  
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

### WILLIAM PALAMAR

Suite 133  
17 QUEEN ST. E. TORONTO  
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

### ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.  
(Westoniečio K. Doveikos žentas)  
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos  
Pirmos Kuopos Ruošiama

## Vakarienė - Šokiai

Šeštadienį, Spalio - October 28 d.

Savo salėje, 160 Claremont St.

Šeiminkės paruoš ir patieks skanią vakarienę. Šokiams grieš geras orkestras.

Kviečiame kuo skaitlingiau dalyvauti. Labai prašome iš anksto įsigyti bilietus arba rezervuoti vietas vakarienei.

Vakarienė bus patiekiama 6.30 v. v. Prašome nesivėluoti.

Vakarienei ir šokiams bilietas \$2.00

Rengėjai

### Torontiečių Kronika

#### Turėjo operaciją

Inžinieriaus Felikso Laurusevičiaus žmona Ieva turėjo labai sunkią operaciją.

Ligonė eina geryn.

Serga

Susirgo A. Grinevičius, se-

### Pardavimui

Valgykla su 30 vietų dėl kostumerių plačiai žinoma su gerais valgiais, privalo būti parduota, nes susirgimas verčia tą. Bilė rimtas pasiūlymas bus priimtas. Kreiptis telefonu po 6 val. vak. LE. 7-2763 (Toronto).

nas torontietis. Randasi General ligoninėje, kur jo liga tirinama.

Rep.

### Sukėlė \$106 Kubos Vaikučių Paramai

TORONTO. — Praėjusį sekmadienį Toronto Lietuvių Moterų Klubas pastangomis buvo suruošta graži sueiga lietuvių salėje. Buvo įdomios prakalbos apie Kubą, užkandžiai ir trumpas filmas apie Kubą.

Daktarė Bronstein, naujai suorganizuoto Toronte Komiteto dėl Medikalės Pagalbos Kubai pirmininkė, pasakė įdomią kalbą apie Kubą. Ji nušvietė, kaip skurdžiai darbo žmonės gyvena Kuboje prie Batisto režimo ir kokias pastangas deda Fidelio Kastro vyriausybė tam

### J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto  
Tel.: WA. 1-3924

Akių ir Akių Specialistas

### J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai  
Valandos: 9-12 ir 1-6  
Treč. po piet uždaryta  
Antrad., Ketv. ir Penkt. vakarais  
pagal susitarimą.  
Tel. LE. 5-6400  
1149 Dundas St. W.  
Toronto, Ont.

skurdai pašalinti. Ją parėmė kita draugė, dirbusi Kuboje už slaugę. Dr. Bronstein sakė, kad Kubos žmonės labai džiaugiasi nauja valdžia ir visomis išgalėmis remia ją. Tie, kurie pirmiau išnaudojo liaudį, amerikiečių remiami, aišku, deda visas pastangas, kad pakenkus.

Po skanių užkandžių ir kavutės, buvo atsikreipta paramos dėl Kubos vaikučių. Dalyviai suaukojo virš \$106. Teko girdėti, kad Moterų Klubas ketina nupirkti už šiuos pinigus vystyklėlių Kubos vaikučiams.

Čia reikia pažymėti, kad kalbėtojos nurodė, jog pirmiau Kuba didžiumą reikalingų gaminių importuodavo iš Jungtinių Valstijų. Dabar, JAV sulaikius eksportą į Kubą, tenai daug ko trūksta, nors daug ką vyriausybė jau išsprendė.

Po to Mrs. Murray, iš Kanados Moterų Kongreso, papasakojo savo patyrimus Kuboje. Ji tenai lankėsi nuo Kanados Moterų Kongreso ir dalyvavo Liepos 26 minėjime. Ji ne tik papasakojo, ką naujoji vyriausybė daro dėl žmonių labo, bet ir parodė trumpą filmą, kaip Kuba statosi. Apartamentai, kurie pastatyti Havanoje prie Kastro vyriausybės, atrodo ne prasčiau kaip Toronte. Ir tenai apgyvendinami darbo žmonės.

Kuboje dabar vedama didžiausia kampanija už raštingumo pakėlimą. Maži vaikai, pramokę skaityti ir rašyti, gelbsti seniems, kurie dabar taipgi mokinami rašyti ir skaityti. Prie Batisto ir amerikiečių niekas nesistenė žiūrėti, kad kubiečiai mokėtų skaityti ir rašyti.

Reporterka

JAKARTA. — Sekančiais metais bus užbaigta statyti pirma popieriaus įmonė Indonezijoje.

### Skaitlingas KLLD Kuopos Susirinkimas

TORONTO. — Praėjusį sekmadienį Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopa turėjo gana skaitlingą susirinkimą. Taipgi jis buvo brandus diskusijomis ir tarimais.

Iš raportų paaiškėjo, kad nuo kuopos dalyvavo atstovas delegacijoj, kuri lankėsi Ottawoje taikos tvirtinimo klausimu. Kuopos nariai neblogai mokasi duokles, nors dar yra virš poros desėtkų nemokėjusių už šiuos metus. Taipgi kuopa labai gražiai pasidaravusi dėl Liaudies Balso pikniko, nuo kurio liko graži suma laikraščio paramai.

Buvo perskaityta pora laiškų, kuriuos nariai priėmė ir nutarė vykdyti. Tarp tų laiškų buvo ir Vilnies atsikreipimas padėti vajuje.

Daugiausia buvo diskutuota Liaudies Balso vajuje ir metinio parengimo klausimais. Po ilgų diskusijų buvo nutarta išrinkti komitetą, kuris rūpintųsi metinio parengimo reikalu. O skaitytojų atnaujinimą pasidalino visa eilė gerų Liaudies Balso patrijų.

Dalyvavęs

Be Susitarimo Neatsisakys Nuo Bombų Sprogdinimo

NEW YORK. — Jungtinių Tautų asamblėjoje Adlai Stevensonas atmetė sumanymą, kad šalys, turinčios branduolinius ginklus, laisvu noru atsakyty nuo sprogdinimų. Jis mano, kad toks sumanymas yra pinklės ir JAV nesileis į jas įsipainioti.

Stevensonas išpėjo, jeigu dėl sprogdinimų sulaikymo nebus susitarta, JAV taip pat netrukus gali pradėti sprogdinimus ore.

Lietuvis Stogų Dengėjas

### Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

### LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisaukas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą  
Atliekam Kitus Plumberio Darbus  
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina  
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191  
Toronto